

Planina sa kraljevskom tradicijom

Zlatiborska zima

Zlatibor, poznati turistički centar i po turističkom prometu destinacija broj jedan u Srbiji, nalazi se u srcu Srbije, 230 kilometara od Beograda. Preko Zlatibora prolazi magistrala koja od Beograda vodi ka moru, kao i železnička pruga Beograd-Bar. Pitomiji od Kopaonika, Zlatibor je planina izuzetne lepote, čiji je centralni plato prosečne visine od oko 1.000 metara, a uokviruju ga visovi: Gradina (1.146), Crni vrh (1.175), Borkovac (1.260), Viogor (1.281), Konjoder (1.337), Liska (1.346), Cigota (1.422), Brijac (1.480) i Tornik (1.496).

Odvajkada su ljudi umeli da cene blagotvornu klimu zlatiborske visoravni, sa 2.000 suncanih dana godišnje i ruzom vetrova koja se upravo nad Zlatiborom rascvetava u sudaru mediteranskih i kontinentalnih vazдушnih struja. Boravili su ovde i Iliri i Rimljani, srpski velikasi, Turci... Prema jednom porodičnom dokumentu prvi turista na Zlatiboru bio je izvesni Hadzi Nikola Selak koji je 1750. godine sagradio kolibu na Vodicama. Bio je tu i cardak serdar Jovana Micica, kome je u goste cesto dolazio knez Milos Obrenovic. Za pravi turizam bio je, ipak, potreban jedan kralj. Dolazak kralja Aleksandra Obrenovica u Kulasevac, na Preobrazenje 1893. godine, smatra se pocetkom turizma na Zlatiboru. Kralj podize cesmu, a mesto dobija novo ime - Kraljeve vode.

Nakon boravka jos jednog kralja, Petra Prvog Karadordjevica, na Zlatiboru se 1908. godine grade prvi veliki objekti - hotel Kraljeva voda (danasnji restoran "Srbija") i vila Cigota. Izmedju dva svetska rata sve je vise turista boravilo na planini zdravlja (1939. godine 1.960 domacih i stranih gostiju), a broj

smestajnih objekata raste. U ovom periodu Zlatibor postaje poznat i kao smucarski centar, a zanimljivo je da su u selu Rudine zbog neprohodnih puteva i velikih snegova stanovnici sami pravili skije i koristili ih u svakodnevnom zivotu.

Danas na Zlatiboru ima mesta za oko 15.000 gostiju u hotelima, odmaralisticima, apartmanima i sobama za izdavanje. Smestajni objekti su razlicitih kategorija, a siroka skala ponude, pa i cena, omogucuje da svaki gost nade kutak za sebe.

Zima je na Zlatiboru nalik na bajku. Snežni pokrivač ukrašava ovaj planinski centar u proseku sto dana godišnje, a magle gotovo da i nema.

Lepoti zlatiborskih padina pod snegom malo ko može da odoli. Tako je bilo i sa Slovencem Stankom Bloudekom, projektantom skikaonica, kome se nije ostvarila

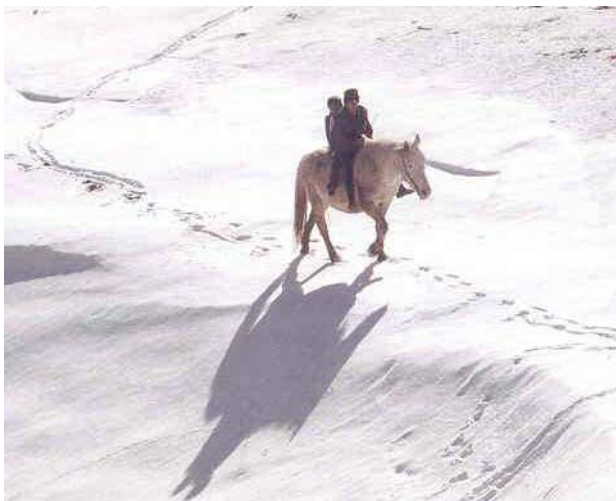

zelja da na Zlatiboru sagradi skikaonicu poput svoje Velikanke u Kranjskoj gori.

Za rekreativce i decu je staza na Obudovici, sa ski-liftom od 250 metara i vise decijih ski- liftova. Na Obudovici je uredena i velika staza za voznju motornim sankama.

U centralnom delu Zlatibora, na prostoru Tice polja, Vranjevine i Spomenika (iza hotela Zelenkada), nalazi se registrovana staza za smucarsko trcanje i biatlon, medu najlepsima u Evropi zbog preglednosti i konfiguracije terena, a u Murtenici postoji rezervna staza za ove sportove. Krajem decembra i pocetkom januara na Zlatiboru su odrzana i dva takmicenja u nordijskom smucanju.

Svaka kosina u centru Zlatibora zimi vrvi od malisana koji se na sankama spustaju uzivajuci u svakom trenutku na snegu. Kad se jezero zaledi, to je prava prilika za klizanje. Romanticari se odlucuju za voznju saonicama oko jezera. Setnja pored jezera, a onima koji se dobro snalaze u zimskim uslovima i nesto duze setnje, nacin su da se pluca napune cistim i lekovitim zlatiborskim vazduhom.

Naravno, skijanje i sankanje nije jedino sto ovaj planinski centar nudi zimi. Plivanje, vezbanje u teretani, stoni tenis, kuglanje... - sve su to aktivnosti koje su moguće u zlatiborskim hotelima.

Centar Zlatibora je mesto koje nikada ne spava. Pored brojnih prodavnica i butika, samo na ovom potezu se nalazi nekoliko restorana sa nacionalnom i internacionalnom kuhinjom, a ima ih i na sirem podrucju Zlatibora. Zlatiborski kraj je poznat po jednostavnoj i zdravoi kuhinji. Jagnjece pecenje, prsuta, sir, kajmak, kacamak od brasna sa potocare, proja... - to su specijaliteti po kojima je ovo podrucje poznato i koji se nalaze u jelovnicima gotovo svih restorana. Brojni kafici i diskoteke brinu o zabavi mlade publike, a za one

najmlade zlatiborske poslasticarnice imaju kolace kakvih se ni Bec ne bi postideo.

MUZEJ NA OTVORENOM NE ZATVARA VRATA NI ZIMI

Muzej na otvorenom "Staro selo" u Sirogojnu nezaobilazna je odrednica posetilaca Zlatibora. Iako do Muzeja vodi ne bas sjajnih tridesetak kilometara puta, muzej godisnje poseti oko 100.000 posetilaca. Za razliku od vecine slicnih ustanova, Muzej "Staro selo" ne zatvara vrata ni u zimskom periodu. Naravno, u snegom pokrivenom „Starom selu" zimi nije tako zivo kao leti, ali pored razgledanja muzejske postavke, organizuju se i okupljanja na kojima se ozivljavaju obicaji vezani za pojedine praznike. U gostima Muzeja pod otvorenim nebom ove zime bice i slikar Slobodan Jeremic, osnivač i vlasnik Muzeja hleba iz Pecinaca. Kult hleba je i danas prisutan kod Srba, a na izlozbi u Starom selu bice prikazane razne vrste obrednih hlebova i razliciti nacini njihovog ukrasavanja u pojedinim krajevima Srbije.

izvor: "Jat Review"